

PÄÄTÖS

Nro 82/2023

Dnro ESAVI/3230/2023

30.3.2023

ASIA

Aloite romujen ja eräiden muiden jätejakeiden käsittelylaitoksen ympäristöluvan muuttamiseksi, Rusko

HAKIJA

Ruskon Omakotiyhdistys ry

██████████

Knuutintie 1

21290 Rusko

Y-tunnus: 3035020-4

TOIMINTA

Aloite koskee Keräyslava Oy:n toimintaa osoitteessa Härjänruopantie 13, 21290 Rusko.

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 27.1.2023.

Hakemuksen peruste

Aloite on tullut vireille ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin perusteella.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n 2 momentin 13 h kohdan perusteella.

ASIA

Taustatiedot

Sijainti

Aloite koskee toimintaa, joka sijoittuu Härjänruopantien päässä olevalle kiinteistölle 704-408-4-15. Kiinteistö sijaitsee Turun kaupungin ja Ruskon kunnan rajalla.

Lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat noin 350 metrin etäisyydellä lännessä, Lehtimäentien varrella. Alkuvaiheessa toiminnan sijoittuessa kiinteistön itä-osaan, on tuloportilta noin 350 m lähimpiin asuinrakennuksiin. Toiminnan sijaintipaikan ja asuinalueen väliin jää liike-, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue, lähivirkistysalue ja teollisuus- ja varastoalueiden korttelialue.

Kaavoitus

Toiminta sijoittuu Ruskon kunnan Lähteenmäen asemakaava-alueelle. Ruskon kunnanvaltuusto on hyväksynyt asemakaavan muutoksen 23.9.2002. Sijaintipaikka on merkitty kaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T), jolle saa sijoittaa teollisuuden tuotanto-, jalostus- ja varastorakennuksia sekä niihin liittyviä rakennelmia ja laitteita. Sijaintipaikan eteläreuna on suojaviheraluetta (EV), joka on tarkoitettu meluvallia ja suojaistutuksia varten. Meluvalli on toteutettu. Meluvallin eteläreunan päälle on merkitty ohjeellinen ulkoilureitti.

Voimassa oleva ympäristölupa

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 8.7.2020 myöntämä ympäristölupa Nro 273/2020 (Dnro ESAVI/30934/2019) Keräyslava Oy:n jätteenkäsittelytoiminnalle.

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 31.12.2021 (Nro 21/0158/3, Dnrot 00961/20/5107, 00984/20/5107). Hallinto-oikeus on muuttanut pohjaveden tarkkailua koskevaa lupamääräystä 24 ja katsonut, ettei asiassa ole tullut esille sellaisia melu- ja pölyvaikutuksiin tai turvallisuusriskeihin liittyviä seikkoja, joiden johdosta aluehallintoviraston päätöstä olisi pidettävä lainvastaisena.

Korkein hallinto-oikeus ei myöntänyt valittajalle valituslupaa (H1553/2022, Dnro 362/03.04.04.19/2022, 24.5.2022). Vaasan hallinto-oikeuden muuttama ympäristölupa on lainvoimainen.

Aloite

Ruskon Omakotiyhdistys ry on tehnyt aloitteen Keräyslava Oy:n ympäristöluvan Nro 273/2020 (Dnro ESAVI/30934/2019) melumääräysten muuttamiseksi, koska aloitteen mukaan ympäristölupahakemuksen käsittelyssä on tapahtunut virhe. Keräyslava Oy:n viereisen Portaala Oy:n melu ja ympäristölupa olisi tullut huomioida Keräyslava Oy:n melumallinnuksessa. Aloitteen mukaan meluselvitys olisi tullut laatia yhteisesti, koska toiminta on samanaikaista ja toimintapaikat ovat vierekkäin. Aloitteen mukaan on hyvin todennäköistä, että toimijoiden toimiessa samanaikaisesti melusaasteen määrät ylittävät lain salliman rajan 55 dB(A) lähiympäristön asutuksen alueella.

Keräyslava Oy:n meluselvityksen mallinnukset eivät todennäköisesti pidä paikkaansa, koska mallinnuksessa on todennäköisesti jotain meluvalleja tai meluesteitä, joita ei todellisuudessa ole. Keräyslava Oy:n meluselvityksestä ei käy ilmi onko ylimääräisiä meluesteitä lisätty mallinnukseen vai ei.

Aloitteessa tähdennetään, että Keräyslava Oy:n ympäristöluvassa ei ole vaatimusta meluvallista asutuksen (pohjoinen-luode) suuntaan ja melusaasteen määrät ovat huomattavat (aloitteen liitteenä on esitetty ympäristömeluselvityksen taulukko 3. Koneiden ja laitteiden laskennassa käytetyt äänitehotasot.)

Aloitetta perustellaan ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentilla:

- 1) Ympäristölupien yhdistetty melusaasteen määrä eroaa olennaisesti aiemmin arvioidusta.
- 2) Keräyslava Oy:n ja Portaala Oy:n yhtäaikaisuus aiheuttaa yli 55 dB(A) melusaasteen ympäristöön.
- 3) Melusaasteen määrää voidaan oleellisesti pienentää määräämällä meluvallit asutuksen suuntaan.

Aloitteen tekijä on mitannut syksyllä osoitteessa Munittulantie 10 Keräyslava Oy:n vieressä sijaitsevan Portaala Oy:n kivenmurskauksen aiheuttamaa melua. Melusaasteen raja-arvo on ylittänyt 55 dB(A) vielä Munittulassa noin 1 km päässä. Murskain oli ensin Härjänruopantien vieressä ilman meluvallia, jolloin melusaaste levisi hyvin laajalle alueelle. Ympäristönsuojeluviranomaisten yhteydenoton jälkeen Portaala Oy siirsi murskaimen ympäristöluvan mukaiseen paikkaan meluvallin taakse, jolloin melusaasteen määrä väheni oleellisesti.

Keräyslava Oy:n toiminta

Ympäristöluvassa jätteiden käsittely on sallittu maanantaista perjantaihin klo 8–22. Jätteitä saa ottaa vastaan klo 8–16. Puu, risut, kannot ja puupakkaukset murskataan tai haketetaan pari-kolme kertaa vuodessa päivä kerrallaan. Rakennus- ja purkujäte (betoni, tiilet ja laatat) on määrätty käsiteltäväksi hallissa.

Melua aiheuttavat työvaiheet

Keräyslava Oy:lle myönnetyn ympäristöluvan kertoelmaosan mukaan melua aiheuttavat työvaiheet:

- metalliromun leikkaus kello 8–22, noin 12 tuntia päivässä
- puun murskausta/haketusta tehdään muutaman kerran vuodessa noin työpäivän kerrallaan
- materiaalikoneista (3 kpl) yhdellä työskennellään klo 8–22 ja kahdella klo 8–16
- pyöräkuormaajia ja trukkeja käytetään materiaalien siirtoihin, kummatkin käytössä yhteensä 7 tuntia päivässä.

Meluselvitys ympäristölupahakemuksessa

Keräyslava Oy:n romunkäsittelypisteen aiheuttamaa ympäristömelua on selvitetty laskennallisella melumallinnuksella (Ympäristömeluselvitys, Pro-methor 8.8.2019) ympäristölupahakemuksen yhteydessä. Mallinnus tehtiin yhteispohjoismaisella laskentamalliohjelmalla Datakustik CadnaA 2019 käyttäen vastaavanlaisissa romunkäsittelykohteissa määritettyjä koneiden ja laitteiden melupäästötietoja. Laskentaohjelmaan syötetään maastomalli kartta- ja korkeustietoaineistoja käyttäen, jolloin maasto muodostuu kolmiulotteiseksi. Ohjelmaan annetaan mm. laskenta-alueen maastopinnat, rakennusten korkeudet ja meluesteet.

Meluselvityksessä todetaan Keräyslava Oy:n toiminnan melusta seuraavaa: Romunkäsittelytoiminnassa iskumaista melua voi syntyä kippauksista sekä metallien lajittelusta ja lastaamisesta (materiaalikone). Puun hakettamisesta ei tavanomaisesti aiheudu iskumaista melua. Kokonaismelu voi olla iskumaista muutamien satojen metrien etäisyydellä toimipisteestä. Melukartoissa tuloksiin ei ole tehty +5 dB korjausta, mutta iskumaisuus on huomioitu tulosten tarkastelussa. Käytettävistä koneista ja laitteista ei synny kapeakaistaista melua.

Toiminnan ja toimintaan liittyvän liikenteen aiheuttama päiväajan (klo 7–22) keskiäänitaso L_{Aeq} päivinä, jolloin ei haketeta puuta, on laskentatulosten perusteella suurimmillaan noin 43–45 dB (A) lähimpien asuinrakennusten piha-alueilla.

Puun haketuspäivänä päiväajan keskiäänitaso L_{Aeq} on suurimmillaan noin 50–51 dB (A) lähimpien asuinrakennusten piha-alueilla. Pääosa melusta aiheutuu hakkurin/puumurskaimen melusta, joka ei tavanomaisesti ole luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista. Näin ollen tulokseen ei tule tehdä +5 dB korotusta.

Lisäksi meluselvityksessä suositellaan haketustoiminnan osalta, että haketus pyritään mahdollisuuksien mukaan tekemään niin, että hakkuri on lähimmiltä asuinrakennuksilta katsottuna puukasan tai hakekasan takana mahdollisimman suuren osan toiminta-ajasta. Tällöin lähimmille asuinkiinteistöille aiheutuva melutaso on mahdollisimman pieni ja päiväajan keskiäänitaso alittaa 50 dB(A) myös haketuspäivinä.

ASIAN KÄSITTELY

Keräyslava Oy:ltä on pyydetty vastine aloitteesta. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (myöhemmin Varsinais-Suomen ELY-keskus) sekä Ruskon kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta on pyydetty lausunnot.

Asian käsittelyssä on sovellettu ympäristönsuojelulain 96 §:ää. Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu julkaisemalla asian tiedot osoitteessa ylupa.avi.fi. Enempi tiedottaminen ei asian luonteen vuoksi ole ollut tarpeen.

Keräyslava Oy:n vastine aloitteeseen

Aloitteen tekijä on valittanut Keräyslava Oy:n ympäristöluvasta Vaasan hallinto-oikeuteen. Vaasan hallinto-oikeus antoi päätöksensä 31.12.2021. Kyseisessä päätöksessä muutettiin alkuperäistä lupaa pohjaveden tarkkailuputkien lukumäärän osalta.

Osoitteessa Munittulantie 10 tehdyt melumittaukset

Aloitteessa ei ole kerrottu tarkempia tietoja melumittausten tekemisestä. Selville ei käy, onko mitattu hetkellisiä melutasoja vai päiväajan keskiäänitasoja, millaisissa olosuhteissa mittauksia on tehty tai onko mittausten aikana ollut jotain muita tekijöitä, jotka ovat voineet vaikuttaa mittaustulokseen. Mittauspaikan ja Portaala Oy:n toiminta-alueen etäisyys on yli 1000 metriä, joten melumittausta häiritseviä ääniä on voinut tulla muualtakin kuin oletetusta melulähteestä.

Keräyslava Oy:n ympäristölupahakemuksen ympäristömeluselvitys ja meluntorjunta

Promethor Oy:n 8.8.2019 päiväämä ympäristömeluselvitys perustuu mallinnukseen. Siinä on käytetty lähtötietoina koneiden ja laitteiden mitattuja äänitehotasoja ja tietoja toimintaan liittyvistä tieliikenteestä, joiden perusteella on muodostettu melulähteiden ns. lähtömelutasot.

Ympäristömeluselvityksen kohdassa 4.1. kerrotaan, että laskentaohjelmassa maasto muodostuu kolmiulotteiseksi. Ohjelmaan annetaan syöttötietona mm. laskenta-alueen maastopinnat, rakennusten korkeudet ja meluesteet. Kohdassa 4.2 on kerrottu, minkä tietojen perusteella laskentaohjelmaan on muodostettu maastomalli. Siinä on huomioitu olemassa olevat rakennukset, niiden korkeudet ja käyttötarkoitukset. Keräyslava Oy:n toimipisteen osalta laskentamalliin on kuvattu kolme rakennusta, jotka sijaitsevat toiminnan ja aloitteessa mainitun melumittauskohteen välissä.

Keräyslava Oy:n alueen maanpinnan korkeusasemana on käytetty silloista korkeusasemaa, koska alueen tasausta ei ollut tarkoitus oleellisesti muuttaa.

Melumallinnuksessa käytetyt rakennukset ja mahdolliset muut esteet on merkitty meluselvityksen liitekarttoihin. Mallinnuksessa ei ole käytetty meluvalleja tai -esteitä, joita ei ole.

Ympäristömeluselvityksen tulokset

Selvityksen liite 1 kuvaa toiminnan aiheuttamaa melutasoa pääosana toimintapäivistä. Siinä on huomioitu toiminnan ja siihen liittyvän liikennöinnin melutaso silloin, kun puuta ei haketeta. Mallinnuksen mukaan 45 dB(A):n melutason raja jää runsaan 500 metrin etäisyydelle Munittulantie 10:stä.

Liite 2 kuvaa toiminnan aiheuttamaa melutasoa niinä muutamina päivinä vuodessa, joina haketus on käynnissä. Mallinnuksen perusteella aloitteessa mainitulla kiinteistöllä melutaso jää tuolloinkin alle 45 dB(A).

Tulosten perusteella toiminnan aiheuttama melutaso alittaa kaikilla ympäristön asuinrakennuksilla ohjearvon 55 dB(A).

Keräyslava Oy:n toiminnan meluesteet

Ympäristömeluselvityksessä huomioiduista melulähteistä suurin äänitehotaso on hakkurilla/puumurskaimella.

Haketus tapahtuu pari-kolme kertaa vuodessa päivä kerrallaan, ulkopuolisen urakoitsijan toimesta. Ympäristöluvan lupamääräyksen 11 mukaan murskaus ja haketus on sijoitettava mahdollisimman kauas asutuksesta ja lentokentän kiitotiestä. Haketuspakka sijoitetaan toiminta-alueen kaakkoisnurkkaan, joka on etäisin piste asutuksesta. Asutuksen ja haketuspaikan

väliin jäävät metallijätteen varastokasat, käsittelyalue ja toiminta-alueen luoteisrajalle sijoitettavat rakennukset.

Toiminnan suunnittelun myötä Keräyslava Oy:n toiminta-alueen luoteisrajalle, aloitteessa mainitun mittauspisteen ja toiminnan väliin on lisätty rakennuksia ja rakennelmia verrattuna melumallinnuksen liitekartoissa oleviin rakennuksiin. Rakennukset toimivat melusuojana luoteen suuntaan.

Ympäristöluvassa määrätty meluselvitys

Keräyslava Oy:n ympäristöluvan lupamääräyksen 19 mukaan toiminnasta aiheutuva melun suuruus ja leviäminen on selvitettävä mittaamalla ja mallintamalla vuoden kuluessa toiminnan aloittamisesta. Toiminnan keskeisten melulähteiden, mukaan lukien haketus, lähtömelutasot on selvitettävä mittaamalla ja saatujen tulosten perusteella on selvitettävä melun leviäminen ympäristöön mallintamalla. Mallinnuksen oikeellisuus on varmistettava tekemällä laitoksen ympäristössä häiriintyvissä kohteissa melumittauksia vähintään kolmessa pisteessä. Suunnitelma meluselvityksestä on toimitettava Varsinais-Suomen ELY-keskukselle tarkastettavaksi viimeistään kuu-kautta ennen lähtömelumittausten suorittamista.

Keräyslava Oy:n toiminta Härjänruopantiellä on alkanut 20.12.2022. Alkuvaiheessa ja vielä toistaiseksi toiminta on joidenkin jätejakeiden varastointia alueella. Melumittausta ei ole tehty, koska keskeisiä melulähteitä ei alueella vielä ole. Se tullaan tekemään asianmukaisesti lupamääräystä noudattaen 20.12.2023 mennessä.

Meluvallin rakentaminen

Keräyslava Oy pitää meluvallien rakentamista tarpeettomana huomioiden melumallinnukset ja toimintojen sijoittelu toiminta-alueella.

Härjänruopantien toiminta-alueen maarakentamistyöt aloitettiin vuonna 2021 ja niitä on jatkettu vuoden 2022 ajan. Alueella on toiminut samanaikaisesti useita työkoneita, eikä rakennusten muodostamaa melusuojaa luoteen suuntaan ole ollut. Siitä huolimatta toiminnan melusta ei ole valitettu, lukuun ottamatta lokakuussa 2021 ympäristönsuojeluviranomaisille tehtyä valitusta. Tällöin ympäristönsuojelu totesi haitan aiheuttajaksi toisen toiminnon ja toimijan.

Keräyslava Oy:n toiminta-alueen lounaispuolella sijaitseva murskaustoiminnan melun ei ole osoitettu ylittävän ulkoalueiden melun ohjearvoja kummankaan toiminnan, saati niiden yhteisvaikutuksen osalta.

Portaala Oy:n ympäristölupa

Portaala Oy:n ympäristölupa on kirjattu, että työmailta tulevaa louhetta murskataan 2–3 kk ajan vuodessa, useammassa jaksossa. Murskaus tehdään suoraan louhepenkasta varastokasojen suojassa.

Aloitteessa on kerrottu, että aiheutunut meluhaitta on johtunut siitä, että murskausta on tehty ympäristöluvan vastaisesti. Kun tilanne on korjattu ympäristöluvan mukaisesti, on haitta vähentynyt oleellisesti.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto aloitteesta

Keräyslava Oy on toimittanut Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ilmoituksen ympäristöluvan mukaisen toiminnan aloittamisesta 20.12.2022. Koska toimintaa ollaan vasta aloittamassa, ei toiminnasta aiheutuvasta melusta ole vielä mitattua tietoa, eikä luvassa edellytettyä meluselvitystä ole tehty.

Lupahakemuksen yhteydessä esitetyn meluselvityksen perusteella toiminnasta aiheutuva melu ei ylitä melulle annettuja ohjearvoja. Selvityksen mukaan melulle asetetut ohjearvot alittuvat, vaikka toiminta-alueen ympärille ei rakenneta erillisiä meluvalleja/esteitä melun takia. Koska melua koskevia mittaustietoja ei vielä ole, niin ei voida osoittaa, että toiminnan melun määrä poikkeaisi lupahakemuksessa esitetystä. Mikäli melumittaukset kuitenkin osoittaisivat, että toiminnasta aiheutuva melu ylittää luvan mukaiset raja-arvot, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä toimenpiteisiin lupamääräysten noudattamiseksi.

ELY-keskus pitää ympäristöluvassa melulle asetettuja määräyksiä riittävinä ja asianmukaisina. Perusteita edellyttää meluvallit/esteet toiminta-alueen ympärille ei nykyisten tietojen perusteella ole. Hakemuksen yhteydessä esitetyn meluselvityksen epävarmuuksien takia selvityksessä esitetty arvio melusta on edellytetty tarkistettavaksi mittauksin. Näin voidaan varmistua meluselvityksessä esitettyjen tietojen oikeellisuudesta.

Melumittausten ja -tarkkailun yhteydessä tulisi arvioida eri toimintojen merkitys yhteismelun lisääntymiseen. Merkittävyyttä arvioitaessa on huomioitava myös liikenteen ja lentokentän alueelle aiheuttama melu, kuten ELY-keskus katsoi Keräyslava Oy:n lupahakemuksesta antamassaan lausunnossa. Tällöin ELY-keskus arvioi, että Vahdontien melutaso on todennäköisesti ainakin tien vieressä sijaitsevilla asuinkiinteistöillä suurempi kuin Keräyslava Oy:n toiminnan melu. Haketuspäivinä laitoksen melu voi kuitenkin lisätä yhteismelua hieman.

Mikäli meluvalleille katsottaisiin olevan tarve perustuen lupamääräyksessä vaadittuihin mittauksiin tai mallinnuksiin, niin tällöin niiden mitoituksen tulee perustua esim. melumallinnukseen niiden oikean koon ja sijainnin määrittämiseksi. Lisäksi tulee huomioida, että maavallit muuttavat osaltaan maise-
maa ja niiden kaavanmukaisuus tulisi varmistaa.

Aloitteessa on viitattu Keräyslava Oy:n vieressä sijaitsevan Portaala Oy:n toimintaan, jonka melu on aloitteen mukaan ylittänyt toiminnalle asetetut melun raja-arvot. Portaala Oy:n toiminnan lupa- ja valvontaviranomainen on Ruskon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Portaala Oy:n lupapäätöksen kertoelmaosan perusteella lupahakemuksen yhteydessä ei ole esitetty tarkempaa selvitystä toiminnan aiheuttamasta melutasosta.

Ympäristöluvassa on määrätty, että toiminnan melutaso on tarvittaessa varmistettava mittauksin ulkopuolista asiantuntijaa käyttäen.

ELY-keskuksen tiedossa ei kuitenkaan ole, että melumittauksia olisi edellytetty tehtäväksi, vaikka melusta on valitettu. Näin ollen Portaala Oy:n aiheuttamasta melusta ei ole tarkempaa tietoa.

Eri laitosten aiheuttama yhteismelu ja liikenteestä aiheutuva taustamelu vaikeuttavat aina melumittauksia ja niiden tulkintaa. ELY-keskus suosittelee, että alueen toiminnanharjoittajat tarkkailevat toiminnoista aiheutuvaa melua yhteistarkkailuna, jotta melulähteiden yhteisvaikutusta voidaan arvioida tarkemmin. Yhteistarkkailu kuitenkin edellyttää, että kaikki alueen melua aiheuttavat toimijat ovat valmiit osallistumaan siihen tai yhteistarkkailusta on annettu määräykset kaikkien toimijoiden ympäristöluvassa.

Ruskon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto aloitteesta

Keräyslavan teettämä ympäristömeluselvitys on meluasiantuntijoiden (Promethor) tekemänä paras saatavilla oleva arvio melun leviämisestä. Selvityksestä ilmenee, että puunhaketuspäivinä päiväajan keskiäänitaso LAeq, 7–22 on suurimmillaan noin 50–51 dB(A) lähimpien asuinrakennusten piha-alueilla ja selvästi alle 40 dB(A) ympäristön lomarakennusten piha-alueilla. Muussa toiminnassa kuin puunhaketuksessa melu on vähäisempää, LAeq 7–22 on suurimmillaan noin 43–45 dB(A) lähimpien asuinrakennusten piha-alueilla ja selvästi alle 40 dB(A) ympäristön lomarakennusten piha-alueilla.

Portaala Oy:n melu on ympäristöluvan mukaisesti enintään 55 dB(A) päiväajan keskiäänitasona, ja oletettavasti normaalitilanteessa melu on kasojen suojassa vaimeampaa. Vaikka Portaalan ja Keräyslavan toiminnot aiheuttaisivat melua samaan aikaan, edellä mainittujen melutasojen perusteella niiden ei arvioida ylittävän yhdessä päivän keskiäänitasona 55 dB(A).

Vaikka päiväajan keskiäänitaso jäisi arvioidusti alle 55 dB(A) rajan, voidaan kuitenkin todeta, että melua estävillä rakenteilla (esim. meluvalli) voidaan saavuttaa huomattavaa hyötyä melun vähentämiseksi. Melun vähentäminen saattaisi lisätä alueen asukkaiden viihtyvyyttä.

Ruskon kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto aloitteesta

Aluehallintoviraston ympäristöluvassa on annettu toiminnasta aiheutuvalle melutasolle raja-arvot (lupamääräys 18) sekä hyvät määräykset melun suuruuden ja leviämisen selvittämisestä (lupamääräys 19).

Promethor Oy:n laatimassa meluselvityksessä ei ole mainintaa, että Portaala Oy:n toiminasta aiheutuva melu olisi huomioitu meluselvityksessä. Lupamääräyksessä on kuitenkin todettu, että melumallinnus on päivitettävä aina, jos toiminnassa tapahtuu melutilanteeseen vaikuttavia muutoksia. Terveysvalvonta katsoo, että toimimalla lupamääräyksen 19

mukaisesti toiminnan melutasot saadaan riittävästi selville. Melumallinnus tulee päivittää siten, että siinä huomioidaan Keräyslava Oy:n ja Portaala Oy:n melujen yhteisvaikutus. Jos meluarvot ylittyvät joillakin mittauspisteillä, meluavat kohteet tulee eristää riittävällä meluvalleilla.

Aloitteen tekijän vastine annetuista lausunnoista ja toiminnanharjoittajan vastineesta

Yleistä

Keräyslava Oy:lle on myönnetty lupa aloittaa toiminta mittavia lisämeluhaittoja asujaimistolle aiheuttaen aivan Portaala Oy:n murskaamon viereen. Jo Portaala Oy:n toiminnasta syntyvä melusaasteen määrä on ylittänyt ympäristöluvan mukaiset sallitut arvot, niin lähialueella Lähteenmäessä kuin Munnittulassakin.

Valitustemme johdosta Portaala Oy siirsi murskauslaitteistoja enemmän melujvallin taakse, jolloin ongelma poistui lähimpien kotien piha-alueilta, mutta jäi rasittamaan Munnittulan asuntoaluetta. Hyvin selväksi tuli, että melusaasteen määrä ylittää sallitut arvot, mikäli meluvalleja ei ole tai ne eivät ole oikein sijoitettu.

Keräyslava Oy:n alue sijaitsee ”kuumaisemassa” avoimella, kallioisella paikalla siten, että vallit ovat idän ja etelän suuntaan, mutta eivät asutuksen suuntaan. Vallit ovat akustisesti kovaa materiaalia, jolloin valleilla on melua lisäävä vaikutus asutuksen suuntaan (pohjoinen-luode). Tämä seikka tulee huomioida meluselvityksessä.

Kyseinen alue asuntoalueineen on myös lentomelualueetta, jolloin kaikenlaista lisämelua tulisi erityisesti välttää ja tehdä kaikki mahdolliset toimet melusaasteen vähentämiseksi asuntoalueilla. Käsityksemme mukaan myös lentomelu ja liikennemelu (Vahdontie) tulee huomioida, kun meluselvityksiä kokonaismelun tasosta asuntoalueille tehdään. Meluselvityksen tarkoitus on havainnollistaa kokonaismelutaso asuntoalueilla, joten lentomelualueilla lentomelun lisävaikutus tulee myös ehdottomasti huomioida (EU Direktiivi 2002/49/EY).

ELY:n lausunto

ELY:n lausunnon mukaan lähimpien talojen, jotka ovat Vahdontien vieressä, piha-alueiden vallitseva melu tulee liikenteestä. Mittaustemme mukaan näin ei ole. Portaala Oy:n murskauksen ollessa käynnissä Lehtimäentie 2 piha-alueella melusaaste ylitti yli 60 dB(A), kun taas liikennemelu on vain noin 45–52 dB. Lausunnossa on viitattu usein valituksenalaisena olevaan meluselvitykseen, joka on käsityksemme mukaan virheellinen.

Yhdymme ELY:n käsitykseen siitä, että meluselvitys pitää tehdä yhteisselvityksenä, jossa molemmat nyt kyseessä olevat toiminnat (Portaala ja Keräyslava) on huomioitu. Käsityksemme mukaan ELY lausunnossaan myös suosittelee lentomelun huomioimista tarkastelussa!

Keräyslava Oy:n lausunto

Toimijalla ei ole minkäänlaista kiinnostusta tai halua huomioida ympäristön asukkaita. Perustelusta käy ilmi, että vain rahalla on merkitystä, eikä ympäristöllä ja asukkailla. Kyse on ruskolaisten ihmisten kodista, asuinviihtyvyydestä ja melun aiheuttamista haitallisista terveysvaikutuksista. Laki naapurussuhteista on myös yksiselitteinen.

Aloitteen tekijä on mitannut melua hyvillä, uusilla laitteilla asiaan perehtyneen henkilön toimesta. Melurajat koskevat kaikkia olosuhteita, joten mallinnukset ja mittaukset on tehtävä melun kulkeutumisen kannalta kaikkein otollisempaan aikaan. Vastineen perusteella voidaan olettaa Keräyslava Oy:n mittaavan melua täysin päinvastaisessa tilanteessa eli silloin, kun ääni kulkeutuu mahdollisimman heikosti.

Keräyslava Oy:n lausunnossa ei mitenkään käsitellä sitä, että meluselvityksen tulisi olla ns. avoin ja selkeä sekä kaikille osapuolille helposti ymmärrettävä. Kaikki melun kulkeutumiseen liittyvät seikat on kerrottava selkeästi ja ymmärrettävästi. Lausunnosta huomaa selvästi, että salailun ja epäselvyyksien halutaan jatkuvan.

Ympäristönsuojelulain 39 §: hakemuksesta (ympäristölupa liitteineen) on käytävä tarvittaessa ilmi, mihin aineistoon ja laskenta-, ja tutkimus- tai arviointimenetelmään annetut tiedot perustuvat. Myös ympäristöministeriön ohjeessa 1 /1995, ympäristömelun mittaaminen, mainitaan sivulla 24: laskennassa (laskentamallit) huomioon otetut äänen etenemiseen vaikuttavat tekijät tulee ilmoittaa lopputulosten yhteydessä.

Lisäksi ympäristöministeriön ohjeessa 1 /1995, ympäristömelun mittaaminen, mainitaan useaan otteeseen melun mittaaminen 2 m korkeudella, kun taas EU-direktiivi 2002/49/EY määrää mittauksen suoritettavaksi 4 m korkeudella. Tämä tulee huomioida myös meluselvityksessä.

Melun osalta ympäristöluvan myöntäminen perustuu vain ja ainoastaan meluselvitykseen. On olennaisen tärkeätä tietää yksityiskohtaisesti, miten meluselvitys on tehty ja mikä on sen oikeellisuus. Lisäksi millaiseen aineistoon meluselvitys perustuu sekä, mitä arvoja meluselvityksessä on käytetty.

Aloitteen tekijän vastineessa on esitetty äänen vaimentumiseen vaikuttavat tekijät.

Ympäristönsuojelulain mukaan kaikessa toiminnassa on tavoiteltava sellaista ääniympäristön laatua, jossa melu ei aiheuta terveyshaitta ja toiminnanharjoittajan on ehkäistävä toiminnastaan aiheutuvaa ympäristön pilaantumista, mm melua (ysl 7 §, 142 §). Lausunnosta myös selviää, ettei mielenkiintoa meluvallin rakentamiseen ja ympäristön huomioimiseen löydy ainakaan vapaaehtoisesti.

Terveysvalvonnan lausunto

Olemme samaa mieltä Terveysvalvonnan kanssa siitä, että melumallinnus tulee päivittää siten, että siinä huomioidaan Keräyslava Oy:n ja Portaala Oy:n melujen yhteisvaikutus. Olisimme kuitenkin toivoneet, että myös Terveysvalvonta ottaa kantaa lentomelun ja liikenteen huomioimiseen meluselvitystä tehtäessä.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Hakemuksen hylkääminen

Aluehallintovirasto hylkää Ruskon Omakotiyhdistys ry:n aloitteen Keräyslava Oy:n ympäristöluvan muuttamisesta.

PERUSTELUT

Kyseessä ympäristönsuojelulain 89 § 2 momentin mukainen haitankärsijöiden aloite romuja ja eräitä muita jätejakeita käsittelevän Keräyslava Oy:n ympäristöluvan muuttamiseksi.

Ympäristönsuojelulain 89 § 2 momentin mukaan lupaviranomaisen on lisäksi valvontaviranomaisen, asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen tai haitankärsijän taikka 186 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön aloitteesta muutettava lupaa, jos:

- 1) toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta;
- 2) toiminnasta voi aiheutua tässä laissa kielletty seuraus;
- 3) parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia;
- 4) toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja luvan muuttaminen on tämän vuoksi tarpeen;
- 5) luvan muuttaminen on tarpeen luvan myöntämisen jälkeen laissa, valtioneuvoston asetuksessa tai Euroopan unionin säädöksessä annetun sitovan ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan yksilöidyn vaatimuksen täyttämiseksi.

Aloitteen mukaan ympäristölupahakemuksen käsittelyssä on tapahtunut virhe, kun Keräyslava Oy:n teettämässä melumallinnuksessa ei ole huomioitu viereisen Portaala Oy:n melua ja ympäristölupaa. Aloitteen mukaan meluselvitys olisi tullut laatia yhteisesti, koska toiminta on samanaikaista ja toimintapaikat ovat vierekkäin. Aluehallintovirasto on katsonut, että aloitteen tekijän perusteluista voidaan ymmärtää, että aloite perustuu YSL 89 §:n 2 momentin kohdan 1 tai kohdan 2 mukaiseen tilanteeseen.

Keräyslava Oy on vastineessaan aloitteesta ilmoittanut, että toiminta ei ole vielä alkanut ympäristöluvan laajuudessa. Lisäksi Keräyslava Oy on

ilmoittanut, että ympäristöluvassa edellytetty melun leviäminen (meluavien kohteiden äänitehotasomittaukset + laskentamalli) sekä melu laitoksen ympäristössä (3 mittausta) mitataan 20.12.2023 mennessä.

Keräyslava Oy on toimittanut ympäristölupaa hakiessaan Härjänruopantien toimipistettä koskevan ympäristömeluselvityksen (Promethor, 8.8.2019). Lupaviranomaisella ei ole ollut syytä epäillä tehdyn ympäristömeluselvityksen pätevyyttä.

Koska kyseessä on uusi toiminta eikä meluavia laitteita ja koneita ole vielä paikalla, meluselvitys on tehty lupahakemukseen laskennallisesti yleisesti vastaavassa toiminnassa käytettäviin melulähteiden (romumetallin leikkuri, materiaalikone, pyöräkuormaaja, iso ja pieni trukki, hakkuri/puumurskain) äänitehotasoihin ja esitettyyn maastomalliin perustuen. Meluselvityksestä käy selkeästi ilmi, mihin selvitys perustuu eikä laskelmissa ole käytetty/huomioitu meluvalleja.

Meluselvityksen mukaan toiminnasta aiheutuva melu, toimintaan liittyvä liikenne mukaan lukien, jää selkeästi ympäristöluvassa määrättyjen raja-arvojen alapuolelle lähimmissä altistuvissa kohteissa. Aloitteentekijä on aikanaan valittanut Keräyslava Oy:n ympäristölupapäätöksestä ja mm. toiminnan melusta. Ympäristölupa on lainvoimainen eivätkä melumääräykset muuttuneet valitusasteessa.

Aluehallintovirasto on hylännyt aloitteen, koska aloite on tehty ennenaikaisena. Toimintaa ei ole aloitettu eikä luvassa määrätyn melutason raja-arvon alittamista ole vielä ollut mahdollista osoittaa.

Toiminnan melutaso on määrätty selvitettäväksi ja varmistettavaksi ympäristöluvan lupamääräyksellä 19 yhden vuoden kuluessa toiminnan aloittamisesta. Toiminta on käynnistynyt 20.12.2022.

Melun mittaamisesta ja mallintamisesta on määrätty lupamääräyksessä 19. Suunnitelma meluselvityksen toteuttamisesta on määrätty toimitettavaksi Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ennen lähtömelumittausten suorittamista. Suunnitelmassa on esitettävä mm. mitattavat melulähteet, käytettävän melumallin perustiedot ja ympäristön melumittausten sijaintipisteet. ELY-keskus laitoksen ympäristöluvan valvojana voi puuttua suunnitelmaan ja vaatia se toteutettavaksi riittävästi, asianmukaisesti ja siten, että laitoksen meluvaikutus pystytään luotettavasti määrittämään. Melu on määrätty mitattavaksi myös laitoksen ympäristössä. Tässä vaiheessa on mahdollista huomioida myös muista melulähteistä (liikenne, muu toiminta) peräisin oleva melu mittaamalla esim. melua ilman laitosta ja yhdessä muiden melulähteiden kanssa.

Myöhemminkin, laitoksen toiminnan muuttuessa on lupamääräyksellä 19 melumallinnus määrätty päivitettäväksi, mikä voi tarkoittaa esim. uusien melulähteiden äänitehotasojen mittaamista ja lisäämistä malliin. Lisäksi lupamääräyksen 26. perusteella valvova viranomainen voi muuttaa toiminnan käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailua perustellusta syystä.

Aluehallintovirasto aloitteen ympäristöluvan muuttamiseksi hyläten, viittaa voimassa olevan ympäristöluvan (Nro 273/2020 muutoksineen) perusteluihin ja toteaa, että luvan mukaisesta toiminnasta, kun Keräyslava Oy toimii Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämän ympäristöluvan ja siinä toiminna asetettujen lupamääräysten mukaisesti, ei aiheudu kohtuutonta meluhaittaa lähialueen asuinalueille, terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

VASTAUS ASIASSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Melumittaukset tehdään Suomessa yleisesti ympäristöministeriön ohjetta 1/1995 noudattaen. Aloitteen vastineessa mainittu Euroopan parlamentin ja Neuvoston direktiivi 2002/49/EY, 25.6.2002, ympäristömelun arvioinnista ja hallinnasta, (Liite1, 5 artiklassa tarkoitetut meluindikaattorit) ei sovellu Keräyslava Oy:n aiheuttaman ympäristömelun mallinnukseen tai mittaukseen. Direktiivin mukaan mittauskorkeutta (3,8–4,2 m) sovelletaan strategisen melukartoituksen laatimisessa ja tarkistuksessa. Strategiset melukartat laaditaan tilanteesta, joka vallitsi edellisenä kalenterivuonna jäsenvaltioiden alueella sijaitsevista yli 250 000 asukkaan taajamissa sekä tieliikenteen pääväylillä, joilla kulkee vuosittain yli kuusi miljoonaa ajoneuvoa, tärkeimmillä raideliikenneväylillä, joilla kulkee vuosittain yli 60 000 junaa, ja suurimmilla lentokentillä.

Aloitteen tekijä on mitannut Portaala Oy:n aiheuttamaa kiviaineksen murskauksesta aiheutuvaa melua kilometrin päässä murskauslaitoksesta. Aluehallintovirasto katsoo, että aloitteentekijän melumittaus ei liity Keräyslava Oy:n toimintaan, joka ei ilmeisesti ollut syksyllä vielä alkanut (ilmoitettu alkaneen 20.12.2022) eikä mittauksen perusteella voida arvioida Keräyslava Oy:n toiminnan meluvaikutuksia.

ELY-keskuksen lausunnossaan esittämään suositukseen ja aloitteen tekijän vaatimukseen alueen toiminnanharjoittajien toiminnoista aiheutuvan melun yhteistarkkailemiseksi, jotta melulähteiden yhteisvaikutusta voidaan arvioida tarkemmin, aluehallintovirasto vastaa, että yhteistarkkailu, mikäli se katsotaan olevan tarpeen, voidaan hyvin toteuttaa vapaaehtoisesti ELY-keskuksen ja/tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen koordinoimana. Vaihtoehtoisesti valvontaviranomaiset voivat edellyttää yhteismelutarkkailua tai muuta melutarkkailua lisättäväksi laitospäätöksiin ympäristölupiin.

Lausunnoissa esitetyt muut vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa perusteluissa ilmenevällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 49, 89 ja 190 §

KÄSITTELYMAKSU

Aloitteen käsittelystä ei peritä maksua.

Ympäristönsuojelulain 205 §:n 5 momentin mukaan maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä, ellei 1 tai 2 momentista muuta johdu tai kysymys ole 89 §:ssä tarkoitetusta luvan tai ilmoituspäätöksen muuttamisesta, joka on tullut vireille viranomaisen hakemuksesta.

Edellä 89 §:n mukaisesta luvan tai ilmoituspäätöksen muuttamisesta maksu peritään toiminnanharjoittajalta, vaikka asia on tullut vireille viranomaisen hakemuksesta.

Muiden kuin viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä vireillepanijalta maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Ruskon Omakotiyhdistys ry
Keräyslava Oy
Ruskon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Ruskon kunnan terveydensuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös julkaistaan aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa ylupa.avi.fi.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Ruskon kunnan verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Anne Puska ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Eeva Jokikokko.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **8.5.2023**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaikaa lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja

- o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>